

บทความวิจัย (Research article)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาล
โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล

The Relationships between Personal Factors, Attitude toward
Evidence-based Practice and Information Technology Using for
Evidence-based Nursing Practice among Nursing Students

พิชญภา สาดง^{1*}, นงนภัทร รุ่งเนย², รัตนา สิงห์ครุบอน³, พรสุดา ปลอดโปร่ง¹

Pitchayapa Sadaeng^{1*}, Nongnaphat Rungnoi², Rattana Singkruborn³, Pornsuda Plodprong¹

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: pitchayapa@pckpb.ac.th, โทรศัพท์ 098-9235596)

(Received: July 2, 2020; Revised: September 19, 2020; Accepted: December 6, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน จำนวน 120 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ทศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95, และ .97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา การทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = .75$) และมีทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับมาก ($M = 3.92$, $SD = .68$)

2. ชั้นปีและจำนวนครั้งของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

¹ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติการ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

Registered nurse (Practitioner Level), Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province

² พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

Registered nurse (Senior professional level), Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province

³ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติการ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

Registered nurse (Practitioner Level), Prachuap Khiri Khan Hospital

ระดับ .01 ($\chi^2 = 78.37, 221.00, p < .01$ ตามลำดับ) และทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ($r = .90, p < .01$)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ รวมทั้ง จัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: การพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, ทัศนคติ, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This descriptive study aimed to examine the relationships between personal factors, attitude towards EBP in nursing, and information technology (IT) use for evidence-based practice (EBP) in nursing among nursing students at Prachomklao College of Nursing. A proportionate stratified random sampling was used to select 120 nursing students to the study. Data were collected using a set of questionnaires, including attitude towards EBP in nursing, and IT use for EBP in nursing. Reliability was reported as Cronbach's alpha .95 and .97 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, Chi-square test and the Pearson product-moment correlation coefficient. Results revealed that;

1. Nursing students reported IT use for EBP in nursing score at a high level ($M = 4.09, SD = .66$). Attitude towards EBP in nursing score was at a high level ($M = 3.92, SD = .54$).

2. There was a positive and significant correlation between the student college years, the number of academic search and IT use for EBP in nursing of nursing students ($\chi^2 = 78.37, 221.00, p < .01$ respectively). Moreover, Pearson's correlations indicated that there was a positive significantly correlation between attitude towards EBP in nursing and IT using for EBP in nursing ($r = .90, p < .01$).

This research indicated that educational institutions should promote evidence-based teaching and learning and allocate learning resources and information technology to facilitate the search and access of evidence-based information.

Keywords: Evidence-based practice in nursing, Information technology using, Attitude, Nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 และความซับซ้อนของปัญหาสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัย รวมทั้งอุบัติการณ์การเกิดโรคเรื้อรังและโรคอุบัติใหม่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีหน่วยบริการสุขภาพความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพของระบบบริการสุขภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลจำเป็นต้องอาศัยการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based nursing practice) โดยต้องบูรณาการอย่างเป็นระบบระหว่างองค์ความรู้และหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ดีที่สุด อาจเป็นงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ดีมีคุณภาพ รวมทั้งหลักฐานที่น่าเชื่อถือร่วมกับความเชี่ยวชาญทางคลินิก ค่านิยมและความเชื่อเพื่อตัดสินใจทางคลินิกให้สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของผู้ป่วยแต่ละบุคคล (French, 1999; ฟองคำ ติลกสกุลชัย, 2553) และช่วยพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วย (Naeem, Bhatti, & Ishfaq, 2017) ในการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ดีที่สุดพยาบาลต้องมีทักษะความสามารถในการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ การตีความและแปลความหมายงานวิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งปรับเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองที่มีต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์จากที่มองว่าเป็นเรื่องยากและซับซ้อนมาเป็นสิ่งท้าทายให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกและการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่มีคุณภาพ (นงนภัทร รุ่งเนย และศิริพร ครุฑทากศ, 2559)

ดังนั้น สถาบันการศึกษาพยาบาลในฐานะที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลเพื่อให้บริการสุขภาพ จึงต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสารสนเทศการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติการพยาบาล นับเป็นการพัฒนาทักษะทางปัญญาที่สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้เรียน วิทยาลัยฯ ได้วางแผนพัฒนาทักษะการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์โดยส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความภาษาอังกฤษและส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เช่น การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์ การพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ การพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ และการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางสุขภาพจิต เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำโครงการ นวัตกรรมและการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพบริการและความปลอดภัยของผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในนักศึกษาพยาบาลอย่างเป็นรูปธรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพมีหลายประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านลักษณะองค์กร 2) ปัจจัยด้านลักษณะของผู้บริหารทางการพยาบาล 3) ปัจจัยด้านลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ 4) ปัจจัยด้านลักษณะของสิ่งแวดล้อมความสะดวก 5) ปัจจัยด้านคุณภาพของงานวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์ และ 6) ปัจจัยด้านการสื่อสารและการเข้าถึงหลักฐานเชิงประจักษ์ (ลัดดาวัลย์ พุทธิรักษา, รัชนิกรณ ทรัพย์กรานนท์, และประนอม

โอทกานนท์, 2559) การรับรู้อุปสรรคมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การรับรู้อุปสรรคมากที่สุด คือ การรายงานผลการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษและประสบการณ์การวิจัยอยู่ในระดับน้อย ส่วนทัศนคติและประสบการณ์การวิจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (กิตติยารัตน์ ต้นสุวรรณ, นันทวัน สุวรรณรูป, และนันทิยา วัฒนา, 2562) สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศพบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาล (Weng et al., 2013; Black, Balneaves, Garossino, Puyat, & Qian, 2015) และทัศนคติเป็นตัวแปรที่มีอำนาจการทำนายพฤติกรรมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติค่อนข้างสูง (Estabrooks, Floyd, Scott-Findlay, & Gushta, 2003) นอกจากนี้ การศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลวิชาชีพ ตามแนวคิดการยอมรับเทคโนโลยีของ Davis (1989) พบว่า มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลด้านหน่วยงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (ชมพู่ วิภูพานพงษ์, นิตยา เพ็ญศิริณภา, และพาณี สิตกะลิน, 2559) และสมรรถนะของพยาบาลโดยเฉพาะด้านการวิจัย การอ่านและการแปลผลงานวิจัย สามารถทำนายการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ได้ (ศศิวิมล ศิริรักษ์, ทศนี ประสพกิตติคุณ, และอาภาวรรณ หนูคง, 2559) กล่าวได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มีทั้งด้านบุคคล หน่วยงานและสิ่งแวดล้อม ทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลวิชาชีพ

ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญาของนักศึกษาพยาบาล (นุสรา นามเดช, จิราภา บุญศิลป์, นงคารางแดง, และดวงดาว อุบลแย้ม, 2560) และสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาล (นุสรา ประเสริฐศรี, มณีนรัตน์ จีรปภา, และอภิรดี เจริญนุกูล, 2559) การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อย่างต่อเนื่องจะมีแนวโน้มการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อย่างยั่งยืน (ปานทิพย์ ปุณณานนท์ และทศนีย์ เกริกกุลธร, 2554) อย่างไรก็ตาม ไม่พบการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่ผ่านการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่เน้นการนำหลักฐานเชิงประจักษ์ไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลต่อไป

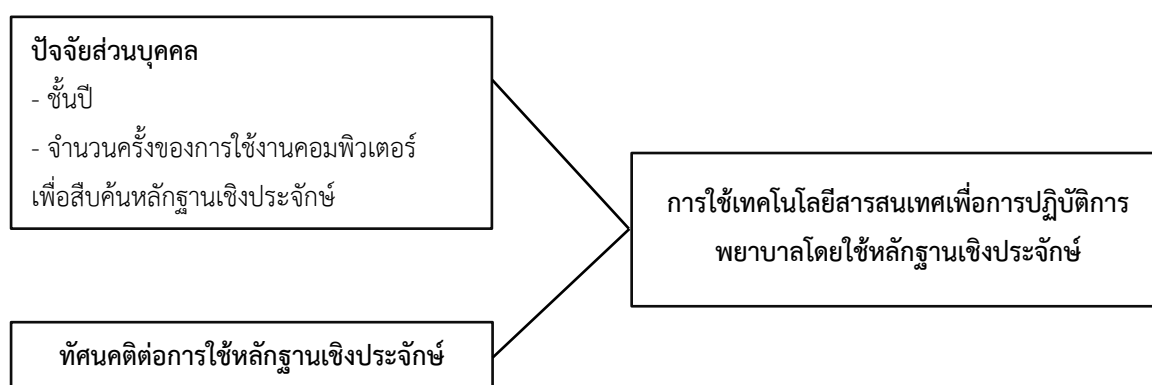
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้แนวคิดแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (The Technology Acceptance Model: TAM) ของ Davis (1989) และแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence based nursing practice) (Closs, 1999; French, 1999; Ingersoll, 2000) โดยแนวคิด TAM ประกอบด้วย 1) การรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน 2) การรับรู้ความยากง่ายในการใช้งาน และ 3) ทัศนคติของบุคคล โดยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานและการรับรู้ความยากง่ายในการใช้งานมีผลต่อทัศนคติในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่งผลถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งการรับรู้ความยากง่ายในการใช้งานมีผลต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน (Davis, 1989) สำหรับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ หมายถึง การตัดสินใจทางคลินิกเพื่อการดูแลผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ ซึ่งต้องอาศัยความรอบคอบ ระมัดระวัง ชัดเจน และมีเหตุผลเหมาะสม บนพื้นฐานทางทฤษฎีและข้อมูลจากการวิจัยที่เชื่อถือได้ตามความต้องการและสิทธิของบุคคล (Closs, 1999; French, 1999; Ingersoll, 2000) อีกทั้ง การรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์และทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งมาจากความเชื่อ ความคิดเห็นหรือความรู้สึที่มีต่อการปฏิบัติการพยาบาลส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโรค ภาวะแทรกซ้อน การผ่าตัด การทำหัตถการ การใช้ยาและผลข้างเคียงของยา รวมถึงข้อมูลคำแนะนำตลอดการรักษาที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลเพื่อช่วยให้นักศึกษาพยาบาลสามารถนำมาประยุกต์ใช้และช่วยตัดสินใจในการพยาบาลที่มีคุณภาพต่อการดูแลผู้รับบริการ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ

ภาพ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีการดำเนินการวิจัย รายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 161 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการเรียนภาคทฤษฎีในรายวิชาทางการพยาบาลและการฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ จำนวน 120 คน โดยเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จำนวน 55 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 65 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1970 อ้างอิงใน บุญใจ ศรีสถิตยัณรากุล, 2553) ซึ่งระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) เป็นนักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการเรียนการสอนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2555) ในปีการศึกษา 2560 2) มีประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการพยาบาลตามหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (ปรับปรุง พ.ศ.2555) ในปีการศึกษา 2559 3) ไม่เป็นผู้เรียนซ้ำชั้นในปีการศึกษา 2559 และ 2560 และ 4) เป็นผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล ในช่วง 2 สัปดาห์ ที่ผ่านมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล เป็นแบบเลือกตอบและระบุคำตอบ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี แหล่งสืบค้นข้อมูล และจำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลวิชาการจากฐานข้อมูล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์โดยผู้วิจัยได้นำชุดแบบสอบถามปานทิพย์ ปุณณานนท์ และทัศนีย์ เกริกกุลธร (2550) จำนวน 13 ข้อ โดยเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ระหว่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน ถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน กำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ย เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.50-5.00 หมายถึง มีทัศนคติในทางบวก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีทัศนคติกลางๆ หรือไม่แน่ใจ

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 หมายถึง มีทัศนคติในทางลบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามชมพู วิฑูรานพวงษ์ และคณะ (2559) จำนวน 12 ข้อ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้ง (76 - 100% ของการปฏิบัติ)

4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติบ่อยๆ แต่ไม่ทุกครั้ง (51 - 75% ของการปฏิบัติ)

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง (26 - 50% ของการปฏิบัติ)

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (1 - 25% ของการปฏิบัติ)

1 คะแนน หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย (0% ของการปฏิบัติ)

กำหนดเกณฑ์แปลผลคะแนนเฉลี่ย ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามการวิจัยทั้งหมด ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และแบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ เท่ากับ .95 และ .97 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2560

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัย ขอความร่วมมือและอธิบายเกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการวิจัย เมื่อนักศึกษาตอบตกลงเข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นักศึกษาพยาบาลตอบแบบสอบถาม ใช้เวลา 15-20 นาที และรวบรวมแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์คะแนนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลขนาดของความสัมพันธ์ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (Cohen, 1988)

$r = .10 - .29$ หมายถึง ระดับต่ำ

$r = .30 - .49$ หมายถึง ระดับปานกลาง

$r = .50 - 1.0$ หมายถึง ระดับสูง

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เลขที่ PCKCN REC 06/2561 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ทศนคติต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 94.17) ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20-25 ปี (ร้อยละ 99.16) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 55 คน (ร้อยละ 45.84) และชั้นปีที่ 4 จำนวน 65 คน (ร้อยละ 51.16) ในด้านการเข้าใช้ฐานข้อมูลวิชาการ Internet website ใช้บ่อยในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา พบว่า มีการเข้าใช้ Google มากที่สุด จำนวน 103 ครั้ง (ร้อยละ 85.83) โดยในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ ได้แก่ ข้อมูลด้านวิชาการเพื่อใช้ในการเรียนหรือการปฏิบัติการพยาบาล ระหว่าง 4-6 ครั้ง มากที่สุด จำนวน 44 คน (ร้อยละ 36.67) ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล (n = 120)

รายการ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	7	5.83
	หญิง	113	94.17
อายุ	20-25	119	99.16
	มากกว่า 25	1	0.83
ชั้นปี	3	55	45.84
	4	65	51.16
ฐานข้อมูลวิชาการที่ใช้บ่อยในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
Evidence based nursing online		28	22.33
ThaiLIS		67	55.83
Medline		12	10.00
CINAHL		43	35.83
PubMed		8	6.67
Google Scholar		46	38.33
Google		103	85.83
จำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ ในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา			
1-3		13	10.83
4-6		44	36.67
7-10		22	18.33
มากกว่า 10		41	34.16

1.2 ทศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลพบว่า อยู่ในระดับมาก ($M = 3.92$, $SD = .54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลวิจัย เป็นต้น เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานจากผลการวิจัย ($M = 4.08$, $SD = .70$) และต่ำสุดคือ การเรียนรู้แบบการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานจากผลการวิจัยทำให้ท่านมีความสามารถในการอ่านรายงานการวิจัยฉบับภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น ($M = 3.62$, $SD = .74$) รายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับของทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ($n = 120$)

รายการ	M	SD	ระดับ
เป็นวิธีการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดจากหลักฐานการวิจัย	3.88	.66	มาก
เป็นวิธีการหนึ่งที่จะพัฒนาความสามารถในการวิจัยของผู้เรียน	3.97	.67	มาก
ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสืบค้นหาความรู้	3.98	.69	มาก
ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3.87	.67	มาก
ทำให้รู้จักประเภทของแหล่งสารสนเทศเพื่อการวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น	3.99	.69	มาก
ทำให้มีความสามารถในการสืบค้นหาหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ดีขึ้น	3.95	.62	มาก
ทำให้มีความสามารถในการอ่านรายงานการวิจัยฉบับภาษาไทยได้ดีขึ้น	3.98	.66	มาก
ทำให้มีความสามารถในการอ่านรายงานการวิจัยฉบับภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น	3.62	.74	ปานกลาง
ทำให้สามารถประเมินคุณภาพผลงานวิจัยได้ถูกต้อง	3.74	.67	มาก
ทำให้มีความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการพยาบาลในคลินิก/ชุมชนได้ดีขึ้น	3.93	.61	มาก
ทำให้มีความสามารถในการประเมินผลลัพธ์จากการนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดีขึ้น	3.88	.66	มาก
ในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานจากผลการวิจัยจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อน	4.07	.64	มาก
การเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลวิจัย เป็นต้น เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานจากผลการวิจัย	4.08	.70	มาก
รวม	3.92	.54	มาก

1.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = .66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโรคที่นักศึกษาพยาบาลได้ดูแลเพื่อให้การพยาบาลที่มีคุณภาพมีค่าเฉลี่ย ($M = 4.38$, $SD = .70$) และต่ำสุดคือ มีส่วนร่วมในการพัฒนางานพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่สืบค้นผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ($M = 3.91$, $SD = .93$) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และระดับของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (*n* = 120)

รายการ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ
สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับโรคของผู้ป่วยที่ท่านดูแลเพื่อให้การพยาบาลที่มีคุณภาพ	4.38	.70	มาก
สืบค้นข้อมูลภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับโรคของผู้ป่วยเพื่อเฝ้าระวังและให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง	4.30	.68	มาก
สืบค้นข้อมูลการเข้ายารักษาใหม่ที่ผู้ป่วยได้รับ เพื่อบริหารยาได้อย่างถูกต้อง	4.18	.69	มาก
สืบค้นข้อมูลผลข้างเคียงของยาที่ผู้ป่วยได้รับ เพื่อเฝ้าระวังผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น	4.20	.69	มาก
สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการผ่าตัดหรือหัตถการที่แพทย์ปฏิบัติต่อผู้ป่วย	4.18	.72	มาก
เพื่อให้คำแนะนำผู้ป่วยตลอดการเข้ารับการรักษาและหลังจำหน่ายกลับบ้าน	4.02	.76	มาก
เพื่อช่วยตัดสินใจหรือบูรณาการในการปฏิบัติการพยาบาลได้	3.99	.68	มาก
นำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลแบบใหม่ที่ดีกว่าเดิม	3.96	.76	มาก
นำมาใช้อธิบายให้ผู้อื่นเห็นเห็นความสำคัญของการปฏิบัติการพยาบาลแบบใหม่ที่ดีกว่าเดิม	3.93	.84	มาก
เพื่อนำมาวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลที่ดีที่สุด	3.99	.76	มาก
มีส่วนร่วมในการพัฒนางานพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่สืบค้นผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.91	.93	มาก
มีการจัดเก็บข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สืบค้นผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้	4.00	.81	มาก
รวม	4.09	.66	มาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล

2.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลมีความสัมพันธ์กับชั้นปีของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\chi^2 = 78.37$) และมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\chi^2 = 221.00$) ดังตาราง 4

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นปีและจำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล (*n* = 120)

ตัวแปร	Chi-Square (χ^2)	<i>p</i>
ชั้นปี	78.37*	.000
จำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์	221.00*	.000

* $p < .01$

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .90$) ดังตาราง 5

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล ($n = 120$)

ตัวแปร	r	ระดับ
ทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	0.90*	สูง

* $p < .01$

อภิปรายผล

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = .75$) และมีทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อยู่ในระดับมาก ($M = 3.92$, $SD = .68$) แสดงถึงการยอมรับเทคโนโลยีตามแนวคิดแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) ของ Davis (1989) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการยอมรับประโยชน์ในการใช้งาน การรับรู้ความยากง่ายในการใช้งาน และทัศนคติของบุคคล สะท้อนให้เห็นว่า การที่วิทยาลัยส่งเสริมนักศึกษาพยาบาลในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นเพิ่มขึ้นจากการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น วิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 และ 3 วิชาการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ 1 และ 2 เป็นต้น มีการกำหนดวัตถุประสงค์รายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และมีการเตรียมความพร้อมโดยสอนและทบทวนความรู้เกี่ยวกับแนวทางการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ให้นักศึกษาก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ ช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลในระดับมาก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการเข้าใช้ฐานข้อมูลวิชาการที่ใช้บ่อยในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา พบว่ามีการเข้าใช้ Google มากที่สุด รองลงมา คือ ThaiLIS และ Google Scholar ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักสืบค้นข้อมูลภาษาไทยในการอ้างอิง มีการสืบค้นฐานข้อมูลภาษาอังกฤษน้อย สำหรับฐานข้อมูลภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด (ร้อยละ 35.83) คือ CINAHL ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่วิทยาลัยจัดซื้อให้บริการนักศึกษา แสดงให้เห็นว่าการที่วิทยาลัยจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเข้าถึง ทำให้นักศึกษามีโอกาสในการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้เพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาจำนวนการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างสืบค้นข้อมูลด้านวิชาการเพื่อใช้ในการเรียนหรือการปฏิบัติการพยาบาล ระหว่าง 4-6 ครั้ง ในช่วง

เวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ถือว่านักศึกษายังมีการสืบค้นน้อย วิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษามีการสืบค้นทางวิชาการโดยเฉพาะการสืบค้นจากฐานข้อมูลภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ควรวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุที่นักศึกษายังมีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ น้อย เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสืบค้นต่อไป

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า ชั้นปีและจำนวนครั้งของการใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 78.37, 221.00, p < .01$ ตามลำดับ) เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์วิจัยและการเรียนที่ส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 จึงส่งผลให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มากกว่า และทัศนคติต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลในระดับสูง ($r = .90, p < .01$) สอดคล้องกับผลการศึกษาของกิตติยา รัตน์ ต้นสุวรรณ และคณะ (2562) พบว่าทัศนคติและประสบการณ์การวิจัยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และทัศนคติเป็นตัวแปรที่มีอำนาจการทำนายพฤติกรรม การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติค่อนข้างสูง (Estabrooks et al., 2003)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าชั้นปีและจำนวนครั้งของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้นสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล และทัศนคติที่ดีต่อการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เป็นปัจจัยสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาลควรจัดเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลวิจัย เป็นต้น เพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาล และควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้และความสามารถในการอ่านรายงานการวิจัยฉบับภาษาอังกฤษ รวมทั้ง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเว็บไซต์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สถาบันการศึกษาพยาบาลควรจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น
2. อาจารย์ผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทั้งในรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาลและต่อยอดสู่การพัฒนานวัตกรรมทางการพยาบาลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยารัตน์ ต้นสุวรรณ, นันทวัน สุวรรณรูป, และนันทิยา วัฒนา. (2562). การรับรู้อุปสรรคการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ทักษะคิดและประสบการณ์การวิจัยต่อการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา*, 25(2), 25-40.
- ชมพู วิษณุพงษ์, นิตยา เพ็ญศิริณภา, และพาณี สัตกะสิน. (2559). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช. *วารสารความปลอดภัยและสุขภาพ*, 9(31), 37-44.
- นงนภัทร รุ่งเนย, และศิริพร ครุฑกาศ. (2559). การพัฒนาคุณภาพการพยาบาลผู้สูงอายุโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์. *วารสารกองการพยาบาล*, 43(3), 169-179.
- นุสราน นามเดช, จิราภา บุญศิลป์, นงคาร รางแดง, และดวงดาว อุบลแย้ม. (2560). ผลของการสอนปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตต่อทักษะทางปัญญาของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีกทม*, 33(2), 111-120.
- นุสราน ประเสริฐศรี, มณีนรัตน์ จิรปภา, และอภิรดี เจริญนุกูล. (2559). ผลของโปรแกรมการสอนตามแนวคิดการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ต่อสมรรถนะการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในนักศึกษาพยาบาล. *วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา*, 17(3), 145-155.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์ มีเดีย.
- ปานทิพย์ ปุณณานนท์, และทัศนีย์ เกริกกุลธร. (2550). *ผลการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่เน้นการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี* (รายงานผลการวิจัย). สระบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี.
- ปานทิพย์ ปุณณานนท์, และทัศนีย์ เกริกกุลธร. (2554). ปัจจัยทำนายสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 29(1), 45-53.
- ทองคำ ดิลกสกุลชัย. (2553). *การปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ หลักการและวิธีปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ฟรี-วัน.

- ลัดดาวัลย์ พุทธิรักษา, รัชนีภรณ์ ทรัพย์กรานนท์, และประนอม โอทกานนท์. (2559). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 24(3), 94-103.
- ศศิวิมล ศิริรักษ์, ทศนี ประสภกิตติคุณ, และอภาววรรณ หนูคง. (2559). ปัจจัยทำนายการปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลเด็ก. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 34 (2), 5-15.
- Black, A. T., Balneaves, L. G., Garossino, C., Puyat, J. H., & Qian, H. (2015). Promoting evidence-based practice through a research training program for point-of-care clinicians. *The Journal of Nursing Administration*, 45(1), 14-20.
- Closs, S. J., & Cheater, F. M. (1999). Evidence for nursing practice: A clarification of the issues. *Journal of Advanced Nursing*, 30(1), 10-17.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-339.
- Estabrooks, C. A., Floyd, J. A., Scott-Findlay, S., O'Leary, K. A., & Gushta, M. (2003). Individual determinants of research utilization: A systematic review. *Journal of Advance Nursing*, 43(5), 506-520.
- French, P. (1999). The development of evidence-based nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 29(1), 72-78.
- Ingersoll, G. L. (2000). Evidence-based nursing: what it is and what it isn't. *Nursing Outlook*, 48(4), 151-152.
- Naeem, S. B., Bhatti, R., & Ishfaq, K. (2017). Nurses' attitude and belief toward evidence-based nursing practices in tertiary care hospitals of Multan, Pakistan. *ISRA Medical Journal*, 9, 101-105.
- Weng, Y. H., Kuo, K. N., Yang, C. Y., Lo, H. L., Chen, C., & Chiu, Y. W. (2013). Implementation of evidence-based practice across medical, nursing, pharmacological and allied healthcare professionals: A questionnaire survey in nationwide hospital settings. *Implementation Science*, 8(1), 112. Retrieved from <https://doi.org/10.1186/1748-5908-8-112>.